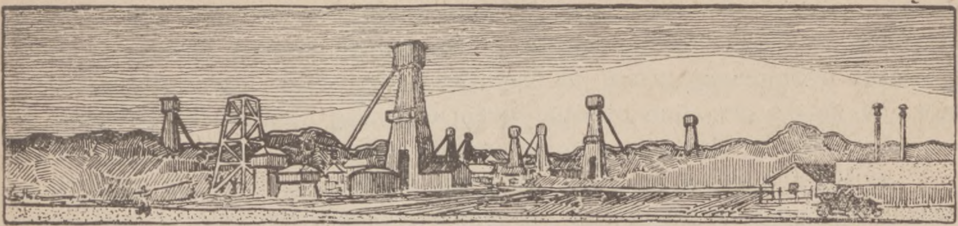
ROCZNIK VI. KWIECIEŃ 1927. NR. 4.

NAFTA

ORGAN ZWIĄZKU POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW NAFTOWYCH WE LWOWIE

SIEDZIBA REDAKCJI I ADMINISTRACJI: **LWÓW, ULICA LEONA SAPIEHY L. 3**

WYCHODZI RAZ NA MIESIĄC. — CENA ZESZYTU 0·50 ZŁ. — CZŁONKOWIE ZWIĄZKU POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW NAFTOWYCH OTRZYMUJĄ CZASOPISMO BEZPŁATNIE. — CENY OGŁOSZEŃ: CAŁA STRONA 50 ZŁ, PÓŁ STRONY 30 ZŁ, ĆWIERĆ STRONY 18 ZŁ. — RACHUNEK P. K. O. 148.4?6

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: **INŻ. WŁADYSŁAW SZAYNOK**

OGÓLNE WYTYCZNE POLITYKI NAFTOWEJ

DALSZY CIĄG PRZEMÓWIENIA INŻ. S. SZCZEPANOWSKIEGO NA ANKIECIE NAFTOWEJ 28 LUTEGO 1927 R.

USTAWY NAFTOWE

Nowe ujęcie i unormowanie stosunków prawnych i ustawowych przemysłu u nas wogóle, a przemysłu naftowego w szczególności jest palącą koniecznością, gdyż stosunki obecne odstraszają nietylko czynniki zagraniczne, ale również i krajowe.

Na omówienie stosunków ogólnych przemysłu nie tu czas i miejsce, niech mi jednak wolno będzie zaznaczyć, że gdy się u nas wywodzi żale, że nie mamy organizatorów życia gospodarczego i przemysłowego, takich jak np. Ford, to zapomina się o tem, że nasze zbiurokratyzowane stosunki uniemożliwiają podobne zorganizowanie przedsiębiorstwa, pracy i wytwórczości, zmuszając ustawowo i administracyjnie do spełniania prawie w 50% czynności nieproduktywnych, często niepotrzebnych, oraz do ponoszenia ogromnego ciężaru różnych opłat i utrudnień, w Ameryce nieznanych, nie mówiąc już o wysokości procentów.

Niedomagania ustawodawstwa naftowego zaznaczyły się w ostatnich latach coraz dotkliwiej, tak, że już przed trzema laty zajmowała się tą sprawą szczegółowo Państwowa Rada Naftowa i opierając się na dwu-

dziestu kilku latach własnego doświadczenia przedłożyłem już wówczas szczegółowo sformułowane wnioski w tej sprawie. Szereg postulatów, jakie wówczas podniosłem, został już przyjęty także przez innych projektodawców, na dalsze chciałem obecnie zwrócić uwagę i podkreślić ich nagłość.

Projekty te idą w następującym kierunku:

a) Do poszukiwania oleju skalnego i gazu skalnego na nowych terenach nie będzie wymaganem uprzednie robienie kontraktów naftowych, wystarczy zgłoszenie u władzy górniczej. Po odkryciu terenu, jego odkrywca będzie miał prawo nabycia terenów w promieniu tysiąca metrów dokoła odwiertu na warunkach w zasadzie ustawowo unormowanych.

b) Sprawa obciążenia kopalni udziałami brutto będzie ustawowo unormowana, zarówno w kierunku niedopuszczenia nadmiernego obciążenia, a także w kierunku takiego unormowania odnośnej manipulacji, aby nie obciążała ona administracji kopalń skomplikowanemi czynnościami.

c) Celem zabezpieczenia kopalń od zniszczenia przez wyciąganie rur po ekspiracji kontraktów naftowych, co zagraża już w najbliższych miesiącach, sprawa prolongaty praw naftowych będzie ustawowo unormowana.

d) Stosunki prawne między współwłaścicielami praw naftowych, dotychczas naogół chaotyczne będą doprowadzone do porządku przez rozciągnięcie na spółki naftowe ustawy o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością.

Wszystkie te sprawy są bardze pilne, bo przemysł naftowy daje u nas obecnie więcej korzyści dla wszelkiego rodzaju pasożytnictwa, niż dla twórczej pracy. Odkrywca nowego terenu zostaje ograbiony z wyników swej pracy i swego ryzyka przez spekulantów kontraktujących sąsiednie grunty. Ten, który wierci do głębokości 1500 metrów i więcej, jest często zmuszany do przyjmowania wprost lichwiarskiego i rujnującego obciążenia brutowego na rzecz właścicieli gruntu i pośredników, słyszy się o kontraktach z 20% brutto, 20% brutto-netto i takiemi dalszemi opłatami, że przedsiębiorcy ponoszącemu koszt wiercenia i jego ryzyko pozostaje zaledwie połowa produkcji, a druga połowa jest resztą bez ryzyka dla osób nie dających żadnych produktywnych wkładów. Podobne rujnujące wymagania są stawiane przy prolongowaniu ekspirujących kontraktów. Cóż zatem dziwnego, że ruch wiertniczy zamiera i tyle kopalń ulega likwidacji i zniszczeniu.

Jeżeli podnosi się tutaj, jako argument przeciw wkroczeniu ustawowych postanowień w tę dziedzinę, ochronę prawa własności podziemnych produktów naftowych, rzekomo oddawna przynależnych do własności gruntu, to popełnia się tu zasadniczy błąd (takiżsam, jak w ostatnim projekcie ustawy górniczej), gdyż dotychczasowe ustawy naftowe przyznają właścicielowi gruntu jedynie prawo wydobywania oleju skalnego na jego gruncie, o ile grunt ten posiada wystarczające rozmiary, natomiast ropa staje się własnością poszczególnych osób, czy firm dopiero przez fakt wydobycia. Jak długo olej skalny, czy gaz skalny (tych bo-

wiem nazw radziłbym używać) nie zostanie ujęty i wydobyty, nie zna on pod ziemią granicy gruntów, terenów, czy koncesji i jest faktem stwierdzonym, że ropę i gaz ściąga się nieraz o setki metrów z pod obcych terenów i niema żadnej racji ku nadmiernemu obciążaniu kopalni bruttami na rzecz właścicieli gruntu i pośredników.

Argument, że broni się tu interesów polskiego chłopa jest argumentem czysto demagogicznym, bo chłop na zachodniem Podkarpaciu mając zmysł realny i poczucie godziwości, zadowala się naogół 6% do 8% brutta a 9% uważa już za zbyt wysokie obciążenie. To nie chłopi wyduszają lichwiarskie 40% brutto w okolicy Borysławia.

Jeżeli p. Schutzman wypowiedział tu twierdzenie, że duże brutta byłyby nie do utrzymania przy węglu mającym duże koszty wydobycia, ale są do zniesienia przy ropie której wydobywanie po dowierceniu niewiele kosztuje, to należy stwierdzić, że na przeciętnym szybie borysławskim dającym mniej jak 10 wagonów miesięcznie koszty wydobycia pożerają cały prawie dochód, zaś reszta płacona już tylko za 20% brutto nie ponoszące kosztów ruchu, wynosi często więcej niż cały wydatek na robociznę. To przecież nie może być uważane za normalne.

Jeżeli więc występuję tu w obronie przedsiębiorstw przeciw nadmiernemu ich obciążaniu bruttami i podobnemi świadczeniami, co obecnie wyszłoby przeważnie na korzyść obcego kapitału będącego właścicielem kopalń, to sądzę, że nikt mnie nie posądzi o specjalne względy dla tego kapitału. Motywem, którym powinniśmy się kierować, mogą być w drugim dopiero rzędzie interesy prywatne tych lub owych grup, w pierwszym zaś rzędzie decydować muszą względy na dobro publiczne.

Straszy się nas, że pokierowanie ustawodawstwa naftowego na tory powyżej proponowane ułatwi Standardowi całkowite opanowanie polskiego przemysłu naftowego. Wbrew temu ośmielam się twierdzić, że właśnie w tak unormowanych stosunkach żywioł krajowy znający stosunki i przedsiębiorczy będzie miał lepsze szanse rozwoju, a Standard niekoniecznie musi być straszakiem, przeciwnie w zdrowem współzawodnictwie i współdziałaniu może się okazać również czynnikiem pożytecznym i twórczym.

Kończąc przypomnę, że pod rządami obcymi umieliśmy nieraz osiągać wiele, przemysł naftowy Podkarpacia jest dorobkiem pracy nietylko polskich rąk, ale i polskich głów. Jeszcze w r. 1908 większość olbrzymiej wówczas produkcji, trzy razy większej, jak obecna, była w ręku polskiem. Przy ponownym rozwoju przemysłu, to może powrócić. Nie należy poddawać się niekorzystnym suggestjom co do rzekomo złych u nas warunków naturalnych, gdyż większa u nas trwałość produkcji, lepsza naogół jakość ropy, bliskość głównych ośrodków konsumcji, a niemniej posiadanie najlepszych może w świecie fachowców, daje nam w rękę czynniki przewagi. Pierwszorzędną i naglącą jednak koniecznością jest reforma ustawy naftowej i to zaraz, nawet bez czekania na nową ustawę górniczą.

Statut Przedsiębiorstwa naftowego pod nazwą: „POLMIN“ Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Nazwa, cel i siedziba przedsiębiorstwa.

§ 1.

Przedsiębiorstwo nosi nazwę „Polmin“ Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych, posiada samoistną osobowość prawną i ma za cel wydobywanie i przetwarzanie ropy, oraz handel ropą i produktami naftowemi.

§ 2.

Siedzibą przedsiębiorstwa jest miasto Lwów.

§ 3.

Zakres działalności przedsiębiorstwa obejmuje:

a) kierownictwo, administrację, użytkowanie pod każdym względem państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu,

b) przeróbkę ropy naftowej i handel nią, oraz handel wszelkiemi produktami naftowemi, w kraju i zagranicą,

c) wykonywanie uprawnień, przyznanych Państwowej Fabryce Olejów Mineralnych w Drohobyczu, ustawą z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 387) w przedmiocie zakupu ropy bruttowej,

d) nabywanie, pozbywanie, zarząd i eksploatację terenów naftowych gazowych i ozokerytowych,

e) magazynowanie na własny i cudzy rachunek i transport ropy naftowej i jej przetworów we własnych lub dzierżawionych zbiornikach, jakoteż nabywanie i dzierżawę wszelkiego rodzaju środków przewozowych (cystern kolejowych, statków rzecznych i morskich),

f) wykonywanie uprawnień przyznanych Państwu ustawą z dnia 2 maja 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 292) w przedmiocie zakładania rurociągów i urządzeń pomocniczych do przewodzenia palnych gazów ziemnych,

g) wogóle wykonywanie wszelkich czynności, których normalny tok agend Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu jako przedsiębiorstwa handlowego wymaga.

§ 4.

Dla celów wyżej wskazanych przedsiębiorstwo ma prawo nabywać i dzierżawić majątek nieruchomy, nabywać i pozbywać majątek ruchomy oraz we własnem imieniu zaciągać zobowiązania, nabywać prawa majątkowe, zawierać wszelkiego rodzaju umowy i transakcje handlowe.

Ponadto przedsiębiorstwo za zgodą Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu może brać udział w przedsiębior-

stwach pokrewnych, jakoteż nabywać akcje lub udziały takich przedsiębiorstw.

Nabyty przez przedsiębiorstwo majątek nieruchomy jest własnością Skarbu Państwa, przyczem przedsiębiorstwo zatrzymuje go w swem użytkowaniu.

§ 5.

Przedsiębiorstwo może w zakresie własnej kompetencji otwierać w kraju i zagranicą swoje oddziały, reprezentacje, filje i agentury z zachowaniem obowiązujących przepisów prawnych.

§ 6.

Przedsiębiorstwo wpisane będzie do rejestru handlowego, prowadzonego przy Sądzie Okręgowym we Lwowie.

§ 7.

We wszystkich wypadkach, nieprzewidzianych niniejszym statutem, przedsiębiorstwo kieruje się ogólnemi przepisami prawa, w szczególności zaś przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych, przemysłowych, handlowych i górniczych, oraz o ich komercjalizacji (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195).

ROZDZIAŁ II.

Majątek i administracja przedsiębiorstwa.

§ 8.

Przedsiębiorstwo obejmuje w zarząd i użytkowanie wszelki inwentarzami objęty ruchomy majątek Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu, oraz Gazociągów Państwowych w Jaśle, stanowiący własność Skarbu Państwa, którym zarządza i użytkuje na dobro tegoż Skarbu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195). Zarząd ten i użytkowanie ma za podstawę inwentarz i oszacowanie sporządzone protokólarnie przez Ministestwo Przemysłu i Handlu łącznie z Dyrekcją przedsiębiorstwa. Protokół oddania podpisuje imieniem Skarbu Państwa osoba upełnomocniona przez Ministra Skarbu.

Zbywanie majątku nieruchomego i zaciąganie zobowiązań obciążających ten majątek może być dokonywane tylko w granicach upoważnień ustawowych, uzyskanych w tym celu przez Rząd na rzecz przedsiębiorstwa.

Majątek ruchomy, wydzielony z ogólnego majątku Skarbu Państwa i przekazany na podstawie inwentarzy i szacunku na własność przedsiębiorstwa wraz ze wszystkiemi prawami i zobowiązaniami do tego majątku się odnoszącemi, może przedsiębiorstwo pozbywać lub obciążać bez żadnych dalszych ograniczeń.

§ 9.

Na podstawie ustalonej w myśl poprzedniego paragrafu wartości szacunkowej przejętego majątku, władze przedsiębiorstwa sporządzą w ciągu

sześciu miesięcy po rozpoczęciu swych czynności bilans otwarcia i oznaczą kapitał zakładowy przedsiębiorstwa, którego wysokość określoną będzie różnicą aktywów i pasywów tego bilansu.

Bilans otwarcia oraz wysokość kapitału zakładowego zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 10.

Przedsiębiorstwo powinno poza kapitałem zakładowym utworzyć kapitał amortyzacyjny i rezerwowy, ewentualnie fundusz asekuracyjny.

Wysokość odpisu na rzecz tych funduszów ustalona jest poniżej. Prócz tego mogą być tworzone na podstawie decyzji Ministra Przemysłu i Handlu, wydanej w porozumieniu z Ministrem Skarbu, inne jeszcze specjalne fundusze.

§ 11.

Kapitał amortyzacyjny tworzy się z sum corocznie odpisywanych od ogólnego zysku brutto na amortyzację eksploatowanych przez przedsiębiorstwo budynków, maszyn i narzędzi.

Skala amortyzacyjna wynosi:

a) w stosunku do budynków murowanych 5% od wartości bilansowej,
b) w stosunku do budynków drewnianych 10% wartości bilansowej,
c) w stosunku do maszyn i urządzeń 10—15% wartosci bilansowej,
d) w stosunku do narzędzi stopę procentową, której wysokość każdocześnie określi Rada Administracyjna,

§ 12.

Kapitał rezerwowy tworzy się z sum corocznie na ten cel odpisywanych w wysokości 10% od ogólnego zysku brutto. Kapitał ten przeznaczony będzie przedewszystkiem na pokrycie strat w latach deficytowych. O ile kapitał rezerwowy dojdzie do wysokości połowy nominalnego kapitału zakładowego, ustają dalsze coroczne odpisy na ten cel, natomiast zostają one wznowione, gdy kapitał ten zmniejszy się.

§ 13.

Fundusz asekuracyjny zostanie utworzony w tym wypadku, kiedy przedsiębiorstwo będzie ubezpieczać swoje nieruchomości i maszyny oraz urządzenia nie w pełnej sumie ich wartości. Wysokość rocznych odpisów na ten cel, oraz wysokość samego kapitału asekuracyjnego ustała Rada Administracyjna. Kapitał asekuracyjny użyty będzie na cele odbudowy zniszczonych przez pożar lub wybuch budynków, maszyn i urządzeń. Sposób lokaty kapitału asekuracyjnego określi Rada Administracyjna na wniosek Dyrekcji.

§ 14.

Wszystkie wydatki, związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa łącznie z wydatkami na inwestycje, pokrywać będzie przedsiębiorstwo z własnych dochodów i funduszów, przyczem wydatki na inwestycje nie mogą

przekraczać 50% preliminowanego zysku brutto w danym roku operacyjnym. O ileby zaszła potrzeba przekroczenia tej granicy (50%), to na dokonanie takich wydatków inwestycyjnych musi być uzyskana zgoda Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Zysk brutto przedsiębiorstwa stanowić będzie saldo, powstałe po potrąceniu z ogólnych wpływów eksploatacyjnych przedsiębiorstwa wszystkich wydatków eksploatacyjnych i handlowych.

§ 15.

Za wydatki lub brak dochodów, spowodowanych przez czynności, wykonywane w interesie Państwa, jeżeli czynności tych wymagać będą potrzeby państwowe, a zostaną one zlecone przedsiębiorstwu przez Radę Ministrów, przedsiębiorstwo będzie wynagradzane na podstawie uchwały Rady Ministrów, z uwzględnieniem słusznych interesów przedsiębiorstwa. Na wydatki inwestycyjne, które nie będą mogły być pokryte ze środków przedsiębiorstwa, a będą musiały być wykonane w interesie Państwa, przedsiębiorstwo otrzyma dotację Skarbu, w granicach ustalonych w budżecie państwowym. Wszystkie wydatki inwestycyjne zarówno pokryte z funduszów przedsiębiorstwa, jak i z dotacji skarbowej, zostaną zapisane na rachunek kapitału Skarbu Państwa.

§ 16.

Dla pełnego pokrycia wydatków związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa, może dyrekcja wedle swego uznania uzyskać potrzebne środki obrotowe w drodze krótkoterminowych operacji kredytowych, w instytucjach bankowych lub u osób prywatnych, bez jakichkolwiek ograniczeń. Do tych operacji kredytowych należą w szczególności wszelkie transakcje wekslami czy to własnemi, czy też ciągnionemi, oraz ich dyskont, biegnącemi nie dłużej, aniżeli 6 miesięcy.

Przedsiębiorstwo będzie mogło również podejmować długoterminowe (ponad 6 miesięcy) operacje kredytowe, za zgodą Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu. Długoterminowe operacje kredytowe, które obciążać będą majątek nieruchomy, mogą być dokonywane tylko na mocy upoważnień ustawowych.

§ 17.

Za zobowiązania zaciągnięte przez przedsiębiorstwo odpowiedzialnym jest, niezależnie od odpowiedzialności samego przedsiębiorstwa, Skarb Państwa do wysokości całego majątku nieruchomego, użytkowanego i zarządzanego przez przedsiębiorstwo.

ROZDZIAŁ III.

Rachunkowość.

§ 18.

Rokiem operacyjnym i bilansowym dla przedsiębiorstwa będzie okres od 1. kwietnia do 31. marca. Bilans oraz rachunek strat i zysków powinien być przygotowany najpóźniej w 3 miesiące po ukończeniu roku

operacyjnego. Bilans, rachunek zysków i strat, oraz podział czystego zysku przedsiębiorstwa za dany rok operacyjny przedkłada Dyrekcja po rozpatrzeniu i uchwaleniu go przez Radę Administracyjną do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Sprawozdanie zawierające bilans oraz rachunek zysków i strat za ostatni rok sprawozdawczy, będzie dołączone jako załącznik do drukowanego preliminarza budżetowego.

§ 19.

Sprawozdanie roczne winno zawierać szczegółowe zestawienie następujących pozycji:

a) stan kapitału zakładowego, amortyzacyjnego, rezerwowego oraz asekuracyjnego, przyczem kapitały przedsiębiorstwa, umieszczone w papierach procentowych, lub akcjach, winny być wykazane w cenie giełdowej w dniu zamknięcia bilansu, lecz w każdym razie nie wyżej ceny ich nabycia.

b) ogólny przychód i rozchód gotówki za okres sprawozdawczy.

c) wykaz wydatków na administrację i koszty handlowe przedsiębiorstwa.

d) szczegółowy rachunek rzeczywistego majątku przedsiębiorstwa.

e) rachunek należności, przypadających przedsiębiorstwu od osób trzecich i tym ostatnim od przedsiębiorstwa, przyczem należności wątpliwe winny być wykazane w sumie odpowiadającej rzeczywistej możliwości ich zrealizowania.

f) rachunek zysków i strat.

g) rachunek czystego zysku i projekt jego podziału.

h) sprawozdanie całorocznej działalności handlowej przedsiębiorstwa.

§ 20.

Przynajmniej 50% czystego zysku bilansowego, pozostającego po dokonaniu obowiązujących odpisów, przewidzianych niniejszym statutem, powinno być przekazane Skarbowi Państwa.

ROZDZIAŁ IV.

Ustrój przedsiębiorstwa.

§ 21.

Władze przedsiębiorstwa stanowią:

a) Rada Administracyjna.

b) Dyrekcja przedsiębiorstwa.

c) Komisja Rewizyjna.

Rada Administracyjna.

§ 22.

Rada Administracyjna składa się z 7 członków.

Członków Rady powołuje i zwalnia Minister Przemysłu i Handlu; jeden członek powołany zostaje w porozumieniu z Ministrem Skarbu z po-

śród urzędników Ministerstwa Skarbu, inni z pośród urzędników Ministerstwa Przemysłu i Handlu, lub innych władz naczelnych za zgodą odnośnego Ministra, lub wreszcie z pośród fachowców nieurzędników.

Członkowie Rady nie mogą uczestniczyć w przedsiębiorstwach spółzawodniczących lub przedstawiać interesów sprzecznych z interesami przedsiębiorstwa.

Prezesa i jego zastępcę z pośród członków Rady powołuje i zwalnia Minister Przemysłu i Handlu.

Ilość członków Rady z pośród fachowców nieurzędników wynosić może najwyżej 1/3 kompletu Rady.

§ 23.

Do właściwości Rady Administracyjnej należy:

1) ogólny nadzór i sprawozdanie kontroli nad działalnością przedsiębiorstwa;

2) uchwalenie regulaminów Rady i Dyrekcji;

3) rozpatrywanie i uchwalenie planu gospodarczego, zasadniczej polityki sprzedażnej, budżetu, projektów bilansu, rachunków strat i zysków oraz podziału czystego zysku;

4) sprawy zakładania oddziałów i filij przedsiębiorstwa;

5) uchwalanie wniosków o nabywaniu i zbywaniu majątku nieruchomego przedsiębiorstwa;

6) uchwalanie planów inwestycyjnych;

7) sprawy lokowania funduszu asekuracyjnego lub rezerw specjalnych przedsiębiorstwa;

8) uchwalanie wniosków w sprawie obciążania majątku przedsiębiorstwa, oraz w sprawie zaciągania pożyczek długoterminowych;

9) nadawanie prokury na wniosek Dyrekcji;

10) uchwalanie wszelkich innych wniosków, zgłoszonych przez Dyrekcję lub członków Rady;

11) przedstawienie Ministrowi Przemysłu i Handlu wniosków co do mianowania, odwołania lub pociągnięcia do odpowiedzialności członków Dyrekcji;

12) zawieranie w myśl powyższego umów służbowych z członkami Dyrekcji.

§ 24.

Uchwały Rady Administracyjnej, które dotyczą bilansu, rachunków strat i zysków, podziału czystego zysku, pożyczek długoterminowych, nabywania majątku nieruchomego, planów inwestycyjnych, muszą być dla ich ważności zatwierdzone przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Uchwały dotyczące zbywania i obciążania majątku nieruchomego, przedkładane będą w formie wniosków ustawowych na Radę Ministrów przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 25.

Posiedzenia zwyczajne Rady Administracyjnej zwołuje prezes lub jego zastępca, w miarę potrzeby, najmniej jednakże sześć razy w ciągu roku operacyjnego w drodze rozesłania listów poleconych ze wskazaniem porządku obrad. Nadzwyczajne posiedzenie Rady zwołuje prezes lub jego zastępca na polecenie Ministra Przemysłu i Handlu, a także na żądanie conajmniej 3 członków Rady lub na żądanie Dyrekcji.

Posiedzenia Rady Administracyjnej mogą się odbywać także poza miejscem stałej siedziby przedsiębiorstwa.

Rada decyduje we wszystkich sprawach większością głosów; w razie równości głosów, decyduje głos prezesa. Do ważności uchwał konieczna jest obecność przynajmniej połowy członków Rady. Protokoły posiedzeń Rada przedstawia Ministrowi Przemysłu i Handlu do wiadomości.

§ 26.

Członkowie Rady Administracyjnej pobierają za wykonywanie swych czynności wynagrodzenie stałe, oraz mogą otrzymać z czystego zysku tantjemę. Wysokość wynagrodzenia i tantjemy wyznacza Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§. 27.

W wyjątkowych wypadkach Rada może zlecić specjalne zadanie jednemu lub więcej członkom Rady. Rada może również delegować jednego ze swoich członków dla utrzymania stałego kontaktu i współdziałania z Dyrekcją. Za specjalne czynności może Minister Przemysłu i Handlu delegowanemu członkowi Rady wyznaczyć w porozumieniu z Ministrem Skarbu oddzielne wynagrodzenie.

Dyrekcja.

§ 28.

Dyrekcję przedsiębiorstwa stanowią 3 członkowie zarządu: Dyrektor Naczelny, Dyrektor Handlowy oraz Dyrektor Techniczny przedsiębiorstwa. Dyrektorów powołuje i zwalnia na wniosek Rady Administracyjnej Minister Przemysłu i Handlu.

§ 29.

Dyrekcja przedsiębiorstwa pełni swe czynności na zasadzie regulaminu, uchwalonego przez Radę Administracyjną i jest odpowiedzialną za prowadzenie przedsiębiorstwa ze starannością porządnego kupca.

W szczególności należy do właściwości Dyrekcji:

1) kierownictwo przedsiębiorstwa, oraz prowadzenie, załatwianie i decyzja we wszelkich sprawach przedsiębiorstwa i jego rachunkowości;

2) układanie planu gospodarczego, budżetu, bilansów rocznych, ra-

chunku strat i zysków, oraz składanie tychże Radzie Administracyjnej do rozpatrzenia, zaopatrzenia odnośnemi uwagami i uchwalenia;

3) przyjmowanie, zwalnianie i ustalanie wynagrodzenia personalu urzędniczego i robotniczego;

4) zastępowanie przedsiębiorstwa wobec osób trzecich, władz sądowych, administracyjnych i samorządowych.

§ 30.

Do ważności zobowiązań przedsiębiorstwa wymagane są podpisy pod nazwą firmy przedsiębiorstwa dwóch członków Dyrekcji lub jednego członka Dyrekcji łącznie z prokurentem, względnie, o ile tak uchwali Rada Administracyjna, dwóch prokurentów.

Komisja Rewizyjna.

§ 31.

Dla przeprowadzenia dorocznej kontroli rachunkowej i kasowej, zbadania ksiąg i bilansu, oraz stanu majątkowego przedsiębiorstwa powołuje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu Komisję Rewizyjną — w składzie 3 członków.

Komisja Rewizyjna przedkłada sprawozdanie ze swych czynności Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Skarbu, ponadto może Minister Przemysłu i Handlu poddać przedsiębiorstwo w przedmiocie zbadania ksiąg, bilansu i stanu majątkowego specjalnej kontroli, niezależnie od przewidzianej ustawowo kontroli państwowej przez najwyższą Izbę Kontroli.

§ 32.

Członkowie Komisji Rewizyjnej otrzymują z funduszu przedsiębiorstwa wynagrodzenie w wysokości, określonej przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

ROZDZIAŁ V.

Przepisy ogólne i likwidacja przedsiębiorstwa.

§ 33.

Pracownicy przedsiębiorstwa nie są urzędnikami państwowemi i są wynagradzani w zależności od czynionych usług w sposób, przyjęty w przedsiębiorstwach prywatnych.

§ 34.

Likwidacja przedsiębiorstwa, jako samoistnej osoby prawnej, następuje na podstawie uchwały Rady Ministrów, przyczem cały majątek przedsiębiorstwa przechodzi na własność Skarbu Państwa.

PATENTY, UDZIELONE PRZEZ URZĄD PATENTOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zestawił Rzecznik Patentowy Inż. Herman Sokal

6834. E. Lachamp, Wiedeń i E. Perret, Genewa. Urządzenie do pogłębiania otworów wiertniczych.

6885. W. Perelis, Everett. Sposób i urządzenie do termicznej przeróbki olejów mineralnych.

6887. W. Erichsen i G. Falkentorp, Kopenhaga. Sposób i aparat do osiągnięcia regularnego spalania płynnych paliw.

6914. Carbide and Carbon Chemicals Corp., New York. Sposób rozkładania węglowodorów zapomocą ciepła.

6919. J. Tomasik i A. Ciupek, Borysław. Dłuto mimośrodowe ze szczęką odpychającą.

6927. C. Vuillaume, Lyon. Palnik gazowy.

6939. Universal Oil Prod. Co., Chicago. Sposób przemiany ciężkich węglowodorów.

6941. Burmah Oil Comp. Lt., Glasgow. Sposób rafinowania olejów mineralnych oraz ich destylatów.

6972. M. Rieger i W. Rieger, Kraków i H. Wasiewiczowa, Drohobycz. Sposób i przyrząd do wyrobu naturalnej wazeliny z ropy naftowej.

KOMUNIKAT

Na podstawie art. 3-go ustawy z dnia 1 maja 1923 r. Dz. U. Rzp. P. Nr. 55, poz. 387, oświadczają Państwowe Zakłady Naftowe, iż zgodnie z art. 2-gim powyżej wymienionej ustawy ustaliły przeciętne ceny targowe na miesiące: marzec i kwiecień 1927 za 1 wagon à 10.000 *kg* loco zbiorniki Towarzystw magazynowo-tłoczniowych wzgl. loco cysterna na stacji nadawczej dla ropy:

MARKI	Marzec 1927	Kwiecień 1927
Borysław	2.003	2.118
Bitków	2.403	2.541
Grabownica-Humniska	2.504	2.647
Harklowa	2.343	2.478
Hołowiecko	2.003	2.118
Iwonicz	2.303	2.435
Klęczany	3.405	3.600
Klimkówka	2.103	2.224
Kosmacz	2.003	2.118
Krosno wolna od parafiny	2.043	2.160
Krosno parafinowa	1.903	2.012

	Marzec 1927	Kwiecień 1927
Krościenko wolna od parafiny . .	2.043	2.160
Krościenko parafinowa	1.903	2.012
Kryg zielona	2.103	2.224
Kryg czarna	1.703	1.800
Libusza	2.003	2.118
Lipinki-Grabownica	2.003	2.118
Lipinki-Rużyca	2.003	2.118
Łodyna	2.003	2.118
Opaka	2.003	2.118
Orów	2.003	2.118
Pasieczna	2.403	2.541
Paszowa	1.903	2.012
Popiele	2.003	2.118
Potok	2.504	2.647
Rajskie	2.003	2.118
Ropienka ad Dukla	1.903	2 012
Ropienka dolna	2.043	2.160
Równe-Rogi wolna od parafiny . .	2.043	2.160
Równe-Rogi parafinowa	1.903	2.012
Rymanów	1.863	1.970
Rypne loco Broszniów	2.043	2.160
Schodnica	2.404	2.541
Słoboda Rungurska	2.003	2.118
Starawieś	3.805	4.024
Strzelbice	2.003	2.118
Szymbark	2.043	2.160
Urycz	2.303	2.435
Wańkowa	2.003	2.118
Węglówka	2.003	2.118
Wierzchnia Mraźnica	2.003	2.118
Wulka	2.003	2.118
Zagórz	2.043	2.160
Zmiennica-Turzepole	2.003	2.118

NOTOWANIA AKCYJ NAFTOWYCH W MARCU 1927

Data	GAZY WSCHODNIE		GAZY ZACHOD.	GAZO-LINA	BRACIA NOBEL		POLSKA NAFTA			TEPEGE	POLSKI PRZEM. NAFTOWY	KROS. NAFTA
	Lwów	Kraków	Kraków	Lwów	Warszaw.	Kraków	Warszaw.	Lwów	Kraków	Kraków	Warszaw.	Kraków
1	28·—	27·50—27·60	1.80	29.40	3.50—3.60	3.40	0.40	0.39	0.40	0.18—0.20	—	0.15
2	28·—	27·25—27·60	—	—	3·90—3·85	—	0.40	0.38	—	0.18	—	—
3	28·—	27·50	—	—	3·95—3·85	—	0·41—0·42	—	—	0.18	—	0.15
4	28·—	—	—	—	4·00—3·90	4·00—4·20	0·42—0·43	—	0.42	—	—	—
5	—	—	—	—	3·85—3·70	—	0·42	—	—	—	—	—
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	27·50—28·—	—	—	—	3·85—3·90	4·—	0·43	—	0·43—0·44	—	—	—
8	—	29·00—29·30	—	29·75—30·00	4·00—4·10	4·00—4·05	—	0.42—0.43	0.45	0·22	—	0.20
9	30·00—30·50	30·00—32·25	—	—	4·45—4·35	4·15	0·42—0·43	0.47	0·42—0·49	0·22	—	—
10	—	33·00—34·50	—	31·—	4·45—4·30	4·40—4·45	0.46	—	0·44—0·46	0·20—0·22	—	—
11	34·—	36·25—37·75	—	—	4.65—4·70	4·80—4·85	—	0·46	—	—	—	0.25
12	—	—	—	—	5·00—4·90	—	—	—	—	—	—	—
13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	38·—	37·75—38·—	—	34·50	4·80—4·95	4·75—5·—	0·45	0·45—0·47	0.35	—	—	0.20
15	38·—	37·50—38·—	—	35·—	5·10—5·05	5·00—5·10	0·47—0·50	0.47	0·46—0·48	—	—	0.20
16	37·—	37·50—37·25	—	35·—	5·00—4·75	5·00—4·80	0·51—0·52	0·48—0·47	0·46—0·47	0·20	0·50	0.20
17	—	—	—	32·50—32·25	4·50—4·70	4·60—4·70	0·51—0·53	0·48—0·49	0·48—0·50	0·22	—	0.18
18	—	30·00—29·75	—	—	4.40—4·10	4·40—4·25	—	—	0·42—0·47	0·21	—	—
19	—	—	—	—	4·35—4·50	—	0·50—0·52	—	—	—	—	—
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	—	29·50—28·—	—	30·50	4·40—4·50	4·50—4·55	0·50—0·51	—	0·48—0·52	—	—	—
22	28·—	28·00—26·75	—	29·50—30·00	4·35—4·25	—	—	0.42	0·53—0·54	0.21—0.25	—	0·19
23	—	26·50—28·—	1·50	—	4.15—4·05	4·10—4·25	—	—	0·48—0·50	—	—	—
24	28·50	—	—	—	4·05—4·20	4·—	—	—	0.45	—	—	—
25	28·50—29·—	29·25	—	—	4·20—4·30	—	—	—	—	—	—	—
26		—	—	—	4·35—4·40	—	—	—	—	—	—	—
27		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28		31·75	—	35·—	4·35—4·30	—	—	—	0·49—0·50	—	—	—
29		32·50—32·—	—	—	4·50—4·40	4·50	—	—	0.51	—	—	—
30		31·50—31·—	—	34—34·75	4·45—4·40	4·40—4·50	—	—	0·49	—	—	—
31		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Śred.	31·—	31·—	1.64	31·50	4.35	4·35	0.46	0.45	0.46	0·22	—	—

Zamknięcia rachunkowe Spółek Naftowych.

SPÓŁKA AKCYJNA „FANTO“

Bilans na dzień 30. kwietnia 1926 r.

		Stan czynny.	Stan bierny.
		zł	zł
Zakłady przemysłowe		28,007.169·54	
Cysterny		136.000·—	
Inwentarz		123.263·64	
Stacje benzynowe		5.967·50	
Zapasy		2,668.251·62	
Materjały		3,281.056·18	
Beczki		82.086·70	
Dłużnicy		5,769.140·49	
Kasa		37.519·77	
Rymesy		109.751·71	
Papiery wartościowe		32.455·70	
Udziały		99.256·09	
Rachunek wyrównawczy		20,424.654·97	
Kapitał akcyjny			4,000.000·—
Fundusze rezerwowe			224.818·62
Wierzyciele			53,089.478·31
Amortyzacja			3,441.391·36
Straty i zyski:			
pozostałość zysku z 1. V. 1925	5.254.16		
zysk za rok 1925/26	15.631·45		20.885·62
		60,776.573·91	60,776.573·91

Rachunek strat i zysków na dzień 30. kwietnia 1926 r.

		Straty	Zyski
Koszty ruchu i zarządu		11,147.056·96	
Amortyzacje		1,873.007·78	
Zysk:			
przeniesienie z 1. V. 1925	5.254·16		
zysk w r. 1926/26	15.631·45	20.885·62	
Przeniesienie zysku			5.254·16
Dochody Zakładów przemysłowych			13,035.696·20
		13,040.950·36	13,040.950·36

KROŚNIEŃSKA NAFTA I GAZ ZIEMNY A. S. W KRAKOWIE

Bilans złotowy z dniem 31. grudnia 1924.

	Stan czynny. zł	Stan bierny. zł
Kasa	943·86	
Dłużnicy	3.196·88	
Kopalnie i tereny naftowe . . .	85.538·71	
Udział w „Ziembanku“	48.579·59	
Ruchomości	947·95	
Zapas ropy	7.773·57	
Kapitał akcyjny		120.000·—
Fundusz rezerwowy		14.123·67
Wierzyciele		12.334·13
Dywidenda za rok 1922 . . .		1·23
Zysk za rok 1923.		84·03
Zysk za rok 1924.		437.45
	146.980·56	146.980·56

Rachunek strat i zysków za rok 1924.

	Straty	Zyski
Koszta produkcji	19.905·92	
Administracja, podatki	24.834·32	
Odsetki i prowizje	1.295·51	
Zysk za rok 1924.	437·45	
Sprzedaż ropy		46.473·20
	46.473·20	46.473·20

ODBITO W ZAKŁADZIE GRAFICZNYM L. S. T. W., LWÓW, SAPIEHY 77.